

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΗ ΚΡΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ἰδιοκτήτης : Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : στὸ «ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ»

Ὅδος Ἀκαδημίας 40

Συντομὴ χρονιάτικη : Δρ. 20.

Βρίσκεται σὲ ὅλα τὰ κίосκια καὶ πωλιέται 40 λεπτὰ τὸ φύλλο.

ΖΑΚΥΘΙΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΝΑΝΟΤΑ*

— Μωρή Νανότα, μωρή!... Ποῦ εἶσαι;... Ἔεεεε!..
Νανότα!

Αὐτὰ τὰ ξεφωνητὰ ἀντηχοῦσαν ὀλίγημέρα, ἓνα γύρο στὸ κλλῦδι τῶν γιδάδων. Πάντα χαμένη ἡ Νανότα καὶ πάντα νὰ τὴ γυρεοῦν σὰν παλαβοί, ὁ πατέρας τῆς Μιμάτσος κι' ὁ μικρότερος ἀδερφός τῆς, ὁ Τζώρτζης.

Ἦταν ἐκεῖ-χοντὰ στὰ «Ὀδρείκη Μνήματα», δέκα βήματ' ἀπὸ τὰ τελευταῖα σπίτια τῆς χώρας, λίγο παρὰ μέσῃ ἀπ' τὸ δημόσιο δρόμο τὸν ἐξοχικό, ἓ ἓνα μικρὸ ἄλωνα, σακμαμένο κάτου ἀπ' τὸ λόφο. Μὲ τοῦδλα, μὲ κοτρώνες, μὲ χαλκίκα, μὲ παλιοσάνιδα καὶ μὲ παλιοτενεκέδες, ἦταν καμωμένο, ἀπ' τὰ ἴδια τους τὰ χέρια, τὸ κλλῦδι τῶν γιδάδων. Σὰν ἕνας φοβρὸς μεγγάλος, ἀκουμπισμένος ἐκεῖ στὸ ξερὸ πέτρινο ριζοδοῦνι, σὰ μιὰ μικρὴ σπηλιά, τρύπα καλὴ γιὰ τρωγλοθύτες καὶ λυκανθρώπους.

Καὶ τίποτοι, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἦταν οἱ Μιμάτσοι, πατέρας, κόρη καὶ γιός. (Γιατ' ἡ μάγνα, ἡ ἀντρογονατικὴ Πικρασκουή μὲ τὸ μουστάκι, ἦταν χρόνια τώρα πεθιμένη). Ἀγρίμια σωστά, ποῦ μεταβίβας θὰ τὰ ξεχώριζε ἀπ' τὰ ζωντανά τους. Ἐκεῖνος, ὁ γέρο Μιμάτσος, κουτσός, ξυπόλυτος, λιγδωμένος, τριχωτός σὰν ἀρκοῦδα, μ' ἓνα ψάθινο παλιοκάπελο, ποῦ ἀπ' τίς τρύπες του ξεπετιοῦταν οἱ ἄγριες τοῦφες τῶν μαλλιών του. Ὁ Τζώρτζης, πάλι, ἓνα παιδί ὡς δεκατεσσάρω χρονῶ, μ' ἓνα μοῦτρο σκυλίσιο, γιομάτο πανάδες, μ' ἓνα σκοῦρο, κουρελιασμένο πούκάμισο, ξίστηθο, καὶ μ' ἓνα παλιὸ πανταλόνι, φραγωμένο ὡς τὰ γόνατα, γιὰ μόνη φορεσιά.

Κ' ἡ Νανότα τὰ ἴδια. Ξιπολιά, γδύμια, λιγδα κι' ἀψηφησιά. Ἐνα μπούρδινο φουστάνι ποῦ φοροῦσε χει-

*) Αὐτὸ τὸ διήγημα πρωτοδημοσιεύθηκε, σὰ σκίτσο πρόχειρο, στὸ ἀλεξανδρινὸ περιοδικὸ «Ἀνατολή» ἐδῶ καὶ πέντε χρόνια. Τοῦδωσα τώρα τὴν τελειωτικὴν του μορφή, ἐτοιμάζοντας μιὰ συλλογὴ ἀπὸ καινοῦ γιὰ Ἰακυνθινὰ διηγήματα ποῦ θὰ μοῦ βγάλῃ ἀργότερα ἡ «Ἀγκυρα» κ' ἔτσι τὸ στέλνω νὰ πρωτοδημοσιευτῇ στὸν ἀγαπητὸ μας «Νουμά». — Σ. τ. Σ.

μῶνα-καλοκαίρι, μονοκόμματο, ἄλλοῦ ξεπρισμένο κι' ἄλλοῦ κατάμαυρο, δὲν εἶχε σχεδὸν οὔτε μιὰ κόπ-τσα, οὔτ' ἓνα κουμπί. Μὰ κι' ἂν εἶχε, πῶς θὰ τὸ κοῦμπονε; Τὸ παλιὸ φόρεμα ἦταν πιὰ πολὺ στενὸ γιὰ τὴ Νανότα, ποῦ εἶχε γίνῃ γυναικῶ σαστὴ, μικρὴ νταρντάνα σὰν τὴ μάγνα τῆς. Τάφρινε λοιπὸν νὰ τῆς σκεπάξῃ ὅ,τι μποροῦσε κι' ὅσο ἐφθανε. Γιὰ τὰλλα ποῦ φαίνονταν, ἀπὸ πάνω ἢ ἀπὸ κάτω, ἡ Νανότα δὲν ἔδινε πεντάρα. Τί; ἀφοῦ δὲν εἶχε ἄλλο, τὸ λαμπριά-τικο θὰ φοροῦσε καθεμέρα, σὰ νύφη; Μὴ σώση! Ὅποιανοῦ τάρεσει κι' ὀποιανοῦ δὲν τάρεσει...

Ἀνάμεσα στίς μαῦρες πλεξοῦδες τῆς, στριφογυρι-σμένες πίσω καὶ καρφωμένες μὲ μυτερὰ ξεροκλάδια ἀπὸ χαμόδεντρα, ἔδλεπες πάντα πούπουλα, ἄχερα, ἀγκάθια καὶ μαλλιὰ ἀπὸ γίδες. Κάποιο χτένι ποῦ εἶχε, μὲ δυὸ-τρία δόντια, — κληρονομιά τῆς μάγνας τῆς, — δὲν τὸ μεταχειρίζονταν συχνά. Κ' ἓνα γιορντάνι ἀπὸ χάντρες κόκκινες, στὸ μαυριδερὸ λαϊμό, ἦταν τὸ μα-ναχὸ τῆς στολίδι.

Κι' ὅμως δὲν ἦταν ἀσχημὴ ἡ Νανότα!

Τὰ νειάτα, τὰ θύματουργὰ νειάτα, στολίζανε τὴ μικρὴ κουρελιάρα σὰ νὰ φοροῦσε μετάξι καὶ διαμαν-τικά. Τὴν ἀνοιξη, δταν ὁ ἥλιος εἶναι λαμπρὸς καὶ τὰγεράκι μυρωμένο, κ' ἕνας γυμνὸς ξερότοπος παίρνει ὁμορφιὴς παράδεισου... Ἡ Νανότα ἦταν τώρα δεκάξῃ χρονῶ. Τὰ χοντὰ χαρακτηριστικά τῆς φωτί-ζονταν ἀπὸ τὴ λάμψη δυὸ κατάμαυρων ματιῶν, ποῦ κύτταζαν ἀλλόκοτα, ἄθωα μαζὶ καὶ πενηρά. Ἀπὸ πάνω, ἀπ' τὸν ἀνοικτὸ λαϊμὸ μὲ τίς κόκκινες χάν-τρες, καθὼς κι' ἀπὸ κάτω, ἀπ' τίς γυμνὲς γάμπες, σκονισμένες πάντα καὶ γρατσουνημένες, μάντευες ὄλο ἐκεῖνο τὸ ἐφηβικὸ κορμί τὸ μεστωμένο κ' αἰσθα-νόσου παρὰ μέσῃ τὸ μυστήριο μιᾶς ἀπόκρυφης ὁμορ-φιάς....

Οἱ ἄντρες, ποῦ ἀπαντοῦσαν στὸν ἐρημὸ δρόμο τῆς ἐξοχῆς τὸ θηλυκὸ ἐκεῖνο ἀγρίμι, τὸ περιεργάζονταν μὲ κρυφὰ βλέμματτα πόθου κι' οἱ πιὸ ἀδιάντροποι μὲ φανερά. Πολλοί, περνώντας, τῆς φώναζαν ἢ τῆς ψιθύ-ριζαν γλυκόλογα κι' ἄλλοι τὴ ζῶγοναν μὲ τρόπο, κά-θονταν κοντὰ τῆς σὲ κανένα πεζοῦλι καὶ γύρευαν νὰ νοίξουν μαζὺ τῆς κουβεντούλα. Κ' ἡ Νανότα δὲν ἦταν δύσκολη. Ὁ φόβος τοῦ ζῶου, ἡ συστολὴ τοῦ ἀγρίμου, ποῦ τὴν κρατοῦνε σὰν ἦταν μικρότερη, τώρα τῆς εἶχε φύγη. Ἀποκρένουνται ἓ ὄλους μὲ θάρ-ρος, μὲ νάζι, μὲ χωρατό, μὲ γέλιο. Καὶ τὰ χέρια ποῦ ἐξάμωναν καμμιά φορὰ νὰ τῆς χαϊδέψουν τὸ παχουλὸ μάγουλο, μελαχρινὸ κι' ἠλιοκαμμένο, ἢ νὰ τῆς γκί-ξουν τὸ σφιχτὸ στηθάκι, τ' ὀροστρόγγυλο ποῦ ξεπε-τοῦσε τὸ λερωμένο πούκάμισο ἔξω ἀπ' τὸ στενὸ ξεκού-μπωτο μουστάκι, ἡ Νανότα τὰ δέχονταν γελοῦμενη, γαργαλισμένη, μόνον μὲ τὴν ἀδύναμη, τὴν ψεύτικη ἐκεῖνη ἀντίσταση ποῦ βάζουν ψυχόρμητα τὰ κοριτσά-κια, γιὰ νὰ ἐκνάδουν περισσότερο τὸν πόθο.

Τὴν ἐπικίνδυνη αὐτὴ διάθεση τῆς κόρης του τὴν εἶχε κατὰ δὴν τώρα-τώρα ὁ γέρο Μιμάτσος ὁ γιδὰς

κ' είχε πονηρέψη και τὸ μικρὸ Τζώρτζη. Τὴ φύλα-
γαν, τὴν πρόσεχαν, τὴν κυνηγοῦσαν, τὴν τσάκωναν.
Ἄπ' αὐτὸ τὰ ξεφωνητά, τὰ ξελαρυγγίσματα καὶ τῶν
δυσ τους, ποὺ ἀνστατώναν κάθε ὥρα τοῦ ἀντιλά-
λους τῆς ἡσυχῆς ἐσοχῆς:

— Μωρὴ Νανότα, μωρὴ!.. Ποῦ εἶσαι;... Ἔεεεε!
Νανότα!..

* *

Ὁ γέρο γίδα, ποῦ ἤξερε καλὰ ἀπὸ «ζωντανά»,
εἶχε ὀρμηνέψη τὸ γίδι του ἔτσι:

— Τὸ μάτι σου γαρίδα, κικιμοίρη, μὴν πάθουμε
τὴ μεγάλη σφοδρά. Εἶνε στήν ὥρα τῆς, ἢ θεοσκοτω-
μένη. Δὲν τὴ βλέπεις πῶς κάνει σὰ λυσσασμένη, ἄμα
βλέπη σερνικό; Ἐφτοῦνη, γιέ μου, θέλεις φύλακα
ἀπάνου κατ' ἀπάνου. Εἶδεμὴ θὰ μᾶς τὴ φτιάσῃ σὰν
τὴν Κκνελιά τὴ γίδα, ποῦ πῆγε καὶ γκαστρῶθηκε μὲ
τὸν παλιότραγο τοῦ Μπάμπορα κ' ἔκαμε δύο φοφι-
μια σὰν καὶ δαῦτον... Τζώρτζη, τὸ νοῦ σου! Νὰ ξέ-
ρουμε πάντα ποῦ πάει καὶ τί κάνει, πὸ βρωμοθήλυκο·

Ἡ «μεγάλη σφοδρά» λοιπὸν γιὰ τὸν Τζώρτζη,
ἦταν μήπως ἡ ἀδερφή του πῆγαινε κρυφὰ μὲ κανένα
παλιάνθρωπο κι ἔκανε κανένα φοφιμὶ σὰν τὴν ἀτα-
χτη γίδα. Τὸ βοσκόπουλο δὲν ἤξερε τίποτα παραπά-
νου καὶ στὴ φυσική, τὴν κτηνώδικη ζωὴ ποῦ ζοῦσαν
οἱ τρεῖς τους στὸ καλύδι, γιὰ τιμὴ καὶ γιὰ τέτοια δὲν
εἶχε οὔτε ἰδέα. Ἡ Νανότα δὲν ἦταν γι' αὐτόν, ἀπάνου
κάτου, πρὸς μιὰ γίδα μὲ δυὸ πόδι καὶ μὲ φουστάνι,
ποῦ ἔπρεπε νὰ πάη «στὴν ὥρα τῆς» μόνον μὲ τὸ δι-
πόδο τράγο, τὸν καλό, ποῦ θὰ τῆς διάλεγε ὁ γέρος.
Ἀλλοιώτικα θὰ τὴν πάθαιναν.

Ἄλλ' ἄς μὴ νομίσῃ κανένας πῶς ἡ ἀπλοϊκὴ αὐτὴ
ἀντιλήψη ἔκανε τὸ μικρὸ Τζώρτζη λιγώτερο ἀγρυπνο
φύλακα τῆς ἀδερφῆς του. Ἰσα-ἴσα γιὰτί ἔδλεπε τὸν
κίνδυνον ἔτσι, ἡ φύλαξή του ἦταν ἀκόμα πιὸ αὐστηρὴ
καὶ πιὸ ἄγρια. Τὴν ἀγῆ ἢ τἀπομῆμερο, σὰν ἦταν ἡ
σειρά του νὰ μείνῃ στὸ κονάκι, ὅσην ὥρα ὁ πατέρας του
θὰ γύριζε στὴ χώρα μὲ τίς γίδες, γιὰ νὰ πουλήσῃ
τὸ γάλα, — γιὰτί τώρα, ἀφότου τοὺς παρυσιάστηκε ὁ
«κίνδυνος», ποτὲ δὲν ἔλειπαν κι οἱ δυὸ μαζὺ, ἀλλὰ
πότε πῆγαινε ὁ γέρος καὶ πότε ὁ μικρός, — δὲν ἔνο-
ουσε νὰ χάνῃ τὴ Νανότα ἀπ' τὰ μάτια του οὔτε στιγ-
μὴ. Μόλις τὸν ξεγελοῦσε ἢ πονηρὴ, καὶ ἐξέφευγε, καὶ
μάκραινε, καὶ γίνονταν ἄφαντη, πότε στὸ δρόμο
πέρα, πότε στὰ ψηλὰ ληροστάσια, πότε στὰ χαμηλὰ
χωράφια, ὁ Τζώρτζης ἔδαζε τῆς φωνές:

— Μωρὴ Νανότα, μωρὴ!.. Ἔεεε!

Κι' ἄμα δὲν ἔπαιρνε ἀπόκριση καθόλου, ἢ τουλάχισ-
στο ἀπὸ κοντά, ἄφινε ἀλύπητα τὸ παιγνίδι του ἢ τὴ
δουλειά του, — συχνὰ ἔσιαιζε μὲ τὸ σευγιά του «δάρ-
τες» γιὰ τίς γίδες ἢ ἔφτιανε βαρκοῦλες, ποῦ ἦταν ἡ
μυζία του, μολονότι πολὺ σπάνια κατέβαινε ὡς τὴ θά-
λασσα, — κι ἔτρεχε ξεφωνίζοντας ὡς νὰ βρῆ τὴ χα-
μένη. Κάποτε τὴν τσάκωνε, — τὴν «ἐσμπλάχνε» ὅπως
τὸλεγε στὴ γλώσσά του, — καθισμένη στὸν ὄχτο ἢ στὸ

πεζοῦλι, νὰ γλυκοκουβεντιάζῃ μὲ κανένα γείτονα ἢ
περαστικό. Μὰ γέρος ἦταν, μὰ παιδί, μ' ἀφέντης, μὰ
χωριάτης, — ἀδιάφορο! Γιὰ τὸν Τζώρτζη ἦταν πάντα
ὁ ἄντρας, ὁ σερνικός, ὁ κίνδυνος. Καὶ γίνονταν κα-
τακόκκινος ἀπ' τὸ θυμὸ του. Περὶμενε ὅμως πρῶτα νὰ
φύγῃ ὁ ξένος ἄνθρωπος, — καὶ συνήθως οἱ «μνηστήρες»
αὐτοὶ ἐφευγαν μάλιστα ἔδλεπαν τὸν ἀδελφό, κι ἔπειτα
τὴν ἀρχίζε:

— Πάλι τὰ ἴδια, μωρὴ; Δὲ σοῦ εἶπαμε πῶς δὲ θέ-
λουμε κουδέντες; καὶ γέλια;.. Τί μακραινεις καὶ τρο-
γυρίζεις; Γιὰ νὰ σὲ βρέσκουνε μοναχὴ σου ἐφτοῦνοι
ἐφτοῦ οἱ κκλιχθρῶποι καὶ νὰ σοῦ κάμουνε καμμία
σφοδρά;

— Καὶ τί θὰ μοῦ κάμουνε; θὰ μὲ φᾶνε, ἀπαντοῦσε
ἡ Νανότα, σκυλιασμένη ποῦ τὴν ἔκοβε καὶ, τὸ περιτ-
τότερο ποῦ τὴν ξετροπιάζε. Κκι σένανε, μωρὲ, τί σὲ
γνοιάζει; Ἐσὺ νὰ κυττάζῃς τσι γίδες καὶ νὰ μᾶφι-
νῃς ἡσυχὴ ἐμένανε ἄκου, γιὰ τὰ λιγώτερα;

— Ἐλα τώρα! πᾶμε σπῆτι!... Τράβη!

— Δὲν πάω πουθενά. Ἐδῶ θὰ κάτσω. Ἄσε με!

Ὁ Τζώρτζης ἔκανε τότες νὰ τὴν «ραβήξῃ» μὲ τὸ
ζόρι, μὰ ἡ ρέμπηλη ἀντιστέκονταν σὰν ἀγριοκάτσικο.
Τὴ χτυποῦσε γροθιές, τὸν χτυποῦσε κλωτσιές. Στὸ
τέλος γλύτωνε ἀπ' τὰ χέρια του, — ἦταν καὶ δυνατώ-
τερη, — καὶ ξεμάκραινε τρέχοντας ἀλαλιασμένη μὲς
στὰ ληροστάσια. Ὁ μικρός τὴν ἔδοξε τότε στὸ κυνήγι
καὶ τὴν ἀρχίζε μὲ τίς πέτρες. Ἀπαράλλαχτα ὅπως
θᾶκνε μ' ἓνα πεισματάρικο ζῶ, ποῦ δὲ θάθελε νὰ
γυρίσῃ εἰς τὸ μαντρί. Συχνὰ οἱ διαβάτες σταματοῦσαν
καὶ τοὺς ἔκαναν χάξι. Ὁρες βαστοῦσαν αὐτὲς οἱ σκη-
νές. Καὶ πότε βαρούστιζε ἡ κοπέλλα καὶ τραβοῦσε
κατὰ τὸ καλύδι, — ὄχι σὰ νικημένη, παρὰ τάχα πῶς
ἔτσι τῆς κάπνισε — πότε ὅμως ἀπόκανε ὁ φύλακας
τῆς παρβενιάς τῆς, τὴν ἄφινε κει εἰς τὰ ληόφυτα μὲ δυὸ
μουντζες καὶ γυρνοῦσε νὰ προπαντήσῃ τὸν πατέρα
του μὲ φωνές λυσσασμένες:

— Πατέρα! ἔ, πατέρα!.. Ἡ Νανότα θὰ μᾶς γκα-
στρωθῇ!.. Τάκου; Ἐκει-πέρα βρέσκειται πάλι καὶ
τρέχα νὰ τὴ συμμαζώξῃς... Ἐγὼ τῆνε κυνηγᾶω δύο
ὄρες κι' ἀπόστασα. Δὲ μπορῶ ἄλλο!.. Ἄκου;...

Κι' ἔπεφτε ἀπόξω ἀπ' τὸ καλύδι κκτακουρασμένος.
Ὁ κούτσάβλος, μ' ὄλη του τὴν κούραση κι' αὐτός,
ἄφινε τίς γίδες εἰς τὸν Τζώρτζη κ' ἔτρεχε σὰν τὸ διά-
βολο.

— Νανότα!.. Μωρήηη!.. Ποῦ εἶσαι;... Ἔεεε!

Τὴν ἔδρισκε τὴν «ξικληρία», τὴν κκταχέριζε μὲ
τὴ γλίτσα καὶ τὴ γύριζε εἰς τὸ καλύδι.

Ὅταν ἦταν πάλι ἡ σειρά τοῦ Τζώρτζη νὰ βγῆ μὲ
τίς γίδες καὶ φύλακας τῆς κόρης ἔμνε ὁ πατέρας, τὰ
ἴδια καὶ χειρότερα. Πιὸ εὐκολα ξεγελοῦσε ἡ Νανότα
τὸ γέρο, ποῦ ἔπεφτε μὲ τὴ δουλειά, — πότε εἶχε νὰ
φτιάσῃ ἓνα φράχτη, πότε νὰ σιάξῃ μιὰ μουζαριόλα,
πότε νὰ ποτίσῃ τἀραπόσταρα καὶ πάει λέωντας, —
καὶ τὴν ξεχνοῦσε δλάκκιρη ὥρα. Εὔρισκε λοιπὸν
καρὸ νὰ μακραινῇ πολὺ ἀπ' τὸ καλύδι καὶ νὰ τρι

γυρίσει όπου της άρσα. Κι' ός που νάνκορηθή ό Μιμάτσος; πώς λείπει, και να ξεκουνηθή και κούτσγκούτσα να τή φθάση, ή Νανότα είχε βρεθη κιόλας τó σουρτούκεμα και γύριζε. "Ο γέρος τήν άπαντοσε στο έρρόμο, τότε μ' ένα δεμάτι φρούγαν, τότε με μιάν άγκυλιά άγριόχορτο, τότε με μιá βίκα νερό, τότε με δυό αυγά στο χέρι.

— Μωρή θεοσκοτωμένη;... που ήσουν;

— Μά δέ γλέπεις; στραδώθηκες;

Και τούδειχνε τά φρούγαν, τά χόρτα, τή βίκα ή ταυγά. Μά πάλι, δέ γλύτωνε τó ξύλο,—ε, αυτά δέν τάκουγε ό γέρος, γιατί δέν έτρωγε άχαρα, — κ' οί λαγγαδιές άντηχοούσαν άπ' τά ξεφωνητά της; Νανότα. Γιατί όταν τήν έβερνε ό πατέρας της, μη έχοντας τί άλλο να τού κάμη για έκδίκηση, ή ρέμπελη Άμαδρουάδα ξεθύμινε με τó να τσιρίσει ώρε; πεισματικά.

* *

Αυτό τó άγριο, τάνκούραττο κυνηγητό, άπό γιό και πατέρα, βάσταξε κάμποσο καιρό.

Άλλά πού! "Οχι ένας κουτσός γέρος κι έν άπραγο παιδί, μά φουστάτο όλάκκιρο νάχε άποκλεισμένη τή Νανότα σε σιδερένιο κάστρο, πάλι θάδρισκε κείνη τρόπο να ξεφύγη. Έπειτα, μήπως είχαν οί κακόμοιροι τίς κάμερες και τά πόρτεγα, ή τά κατώγια και τίς σοφίτες, για να τήν κλείνουν; Ένα φτωχοκάλυδο μόνο, πού δέν είχε κλά-κλά ούτε πόρτα... Κ' ή Νανότα, τότε για τούτο, τότε για τάλλο, πάντα έξω. Έτσι νάκκιναν, τούς τώταζε. Ήταν βολέτο να μη τή χάνουν άπό τά μάτια τους στιγμή; ή έστεκε να τή δένουν άπό τó πόδι στο παλουκι, σαν τίς γίδες; Έκκιναν οί άνθρωποι, τι μπορούσαν μ' αυτό πού χρειάζονταν τώρα για τή «λυττασμένη» τους, ήταν σαν υπεράνθρωπο...

Κι' άπό λόγια δέν έπαιρνε ή Νανότα. Γιατί καλά-καλά δέν καταλάβαινε ούτε τί της γύρευαν, ούτε τί φοδούνταν. "Όσο κακό κι' άδικο θά της φαίνονταν άν πεινοδσε και δέν τήν άφιναν να φάη ψωμί, άν διψόδσε και δέν τήν άφιναν να πιη νερό, άλλο τόσο και τώρα πού της έθαζαν έμπόδια σε μιá πείνα και δίψα διαφορτική... Κακία τώδρισκε και τίποτ' άλλο. Κακία τού κούτσαδλου τού πατέρα της, πού τήν είχε στο στομάχι άπό μικρή, και τήν πήγαινε άπό κλώτσο σε βρόντο, γιατί ήταν κοπέλλα και δέ μπορούσε να τόν βοηθήσει στη δουλειά του σαν Τζώρτζη κακία τού προκομμένου τού αδερφού της, τού ζηλιάρη, πού ποτέ κι' αυτός δέν τήν άφινε να γλυκοσαλίση. Κι' ετο έβλεπε αυτό τó διωγμό, τόν άνεξήγητο κι' άκατανόητο για τήν άλλόκοτη άθωότη της,—γιατί μήπως ήξερε τίποτ' άλλο, στην έρμιά της, άπ' ε,τι της έλεγε ή μεγάλη της Μάνα, ή Φύση,—τόσο πείσμωνε και κείνη κ' έκανε χειρότερα. Εύκαιρία δέν άφινε πού να μη ξεπορτίση, κ' έπειτα δέν είχε συμμαζεμούς. Έλεπε πολλές φορές, τριγυρίζοντας στις μακρυνότερες έρη-

μίες, όλάκκιρ' άπογίόμκτα, και γύριζε τά κτάδραδα, σίγουρη πώς θάτρωγε τής χρονιά; της, μά κι εύχαρτιστημένη πώς έκανε τó κέφι της.

Οί φύλακες άρχισαν να βριστιζούν για καλά.

— Άς τή να πάη στο διάολο, τó βρωμοθήλυκο, τή λυττασμένη! μουρμούριζε ό Μιμάτσος.

— Μη σώτη και γκαστρωθή! έλεγε κι' ό Τζώρτζης. Έγώ δέ δίνω λεφτό ττακισμένο!..

Έτσι, νικημένοι, χωρίς να κρατήσουν όλότελα τή φύλαξη τους, τήν είχαν χαλαρώτη πολύ. Κ' ή Νανότα, πού τó έτικτο της είχε μάθη χίλιες πονηριές, κουντούρντιζε. Άπό τούς νιούς και τούς γέρους πού τήν εύρισκαν τού γούστου τους και τήν κωνηγοούσαν, είχε διαλέξη ένα χοντρό περβολάρη, μεσόκοπο, άσχημο, κουρελιάρη και λιγδ ή σαν τούς Μιμάτσους. Κ' ένά μικράτικο άπομεστήμερο, στή φλογισμένο κοκκινόχωμα τού λησαστιού, κοντά στη ρίζα μιανης εληιάς, πού ή φυλλωσιά της έρριχνε χάμου μιá νταντέλλα άπό λεπτούς ήσκιους, ό περβολάρης αυτός, ό καρδιοπλάνος μ' όλη του τήν κτηνωδία, τήν πρωτοχάρηκε. Τήν τελευταία στιγμή, όταν ή Άμαδρουάδα κατάλαβε πώς θά πάβαινε κάτι κακό και, τρομπκιμένη, άρχισε να πλέδη και να φωνάζη, ελεινος της βούλωσε τó στόμα και μετταχειρίστηκε βίκα. Και σαν άκούστηκαν άπό μακρυνά, λίγες στιγμές ύστερ' άπό τά δικά της, τά συνειθισμένα ξεφωνητά τού Τζώρτζη «Μωρή Νανότα, μωρήηη!..» ήταν πλέον άργά... Πλησιάζοντας ό μικρός, είδε τόν περβολάρη να φεύγη σαν τόν κλέφτη, και τήν αδερφή του να σηκώνεται άπό χάμου κατακκόκινη και να σιάξη τά ρουά της.

— Μωρή! της φώναζε τί σουδανε φτοδνος-εφτοδ;

— Τιποτσι! άποκρίθηκε άτάραχη ή Νανότα. Τι μπόρει να μου κάμη;...

— Γιατί γιαμά λάκισε άμα μάκουσε;

— Εέρω γώ; σύρε ρότα τον.

— Άμή σύ, μωρή, γιατί ήρουντα ξεπλωμένη;

— Κοιμώμουν. Έκκτσα έδωπά να ξεποττάσω, και με πήρε ό ύπνος.

— Και γιατί φώναζες; Σ' άκουσα εγώ άπό μακρυνά. Κάτι θά σουδανε φτοδνος-εφτοδ.

— Μούρριξε μιá πετρούλα, να με ξυπνίση και φοθήθηκα... Έλα! ξεσκότηξέ με! τί σου φάνηκα πκναπή;... Όρίστε.

— Καλά. Πάμε τώρα σπίτι. Όμπρός!

— Τράδα κ' έρχουμαι.

Κι' ή Νανότα άκλούθησε τόν Τζώρτζη, πού γύριζε στο κλώδι εύχαριστημένος, πώς γλύτωνε κι' αυτή τή φορά τó σπιτικό του άπό τόν κίνδυνο τού φοφισμού. «Άπό τρία, συλλογιζούνταν, τήν παθαίναμε σήμερα τή συφορά. Άν δέν έφτανα εγώ μέσ' στην ώρα...»

Έκείνη τή νύχτα, ή Νανότα ώρκίστηκε μέσα της να μην ξναζυγώση τόν περβολάρη, μιá κ' ήταν έτσι κακός άνθρωπος... Τήν άλλη μέρα όμως τόν άποζήτησε μοναχή της. Και τήν άλλη, κι' άπό τότε σχεδόν

καθεμέρα. Ἰστέρα, σὺν βεβήθηκε τὸ μεσόκοπο περ-
βολάρι, —μπορεῖ νὰ κουράστηκε καὶ κείνος, — πικρα-
δόθηκε ἔξω νεὸ μόρτη τῆς χώρας, ἀπὸ κείνους ποὺ
τὴν εἶχαν ἀνακαλύψει στὰ Ὀρεινά Μνημεῖα καὶ τὴν
τριγύριζαν. Ἐπειτα τὸν βεβήθηκε καὶ αὐτόν, —μπορεῖ
νὰ τὴ χάρισε καὶ κείνος, — κ' ἔπεσε μ' ἕναν ἄλλο.
Ἐπειτα μὲ δυὸ μαζὶ, ἔπειτα μ' ὅποιον τύχαινε μπρο-
στά τῆς. Πιὸ εὐκολο θηλυκὸ δὲν ἦταν ἄλλο, στὴ χώρα
καὶ εἰς τὴν ἐξοχὴν, ἀπὸ τὴν ἀπλυτὴ Ἀμαδρουάδα. Κι'
ἐνθ' ὁ Μιμάτσος καὶ ὁ Τζώρτζης κοιμοῦνταν στὸ κη-
λὸδι ξενιστοῦ, ἢ γύριζαν στὴ χώρα μὲ τίς γίδες, ἢ
κονηγοῦσαν τὴ χαμένη τους μὲ τῆς κωμικοτραγικῆς
φωνῆς: «Μωρὴ Νανόττα, μωρὴ ἡ ἡ!...» — ἐκείνη,
πότε μετὰ τὴν κουφαλισμένη ρίζα μιᾶς γέρινης ἑ-
λιχῆς, πότε ἔξω χαντάκι σκεπασμένο ἀπὸ χαμόκλα-
δα, πότε σὲ μιὰ σπηλιά, κρυμμένη στὸ πλάγι τοῦ
βουνοῦ, πότε στὸν αὐλόγυρο ἐνὸς ἔρμου ξωκλήσιου, ἔξω
ἐναν ὄχτο, ἔξω πεζοῦλι, παντοῦ ὅπου μποροῦσε κι-
εἶπου πρόφτανε, μέρα ἢ νύχτα, ἔπινε διψασμένη ἀπ'
τὴν πηγὴ τῆς ἡδονῆς καὶ διψοῦσε περισσότερο...

Καὶ πρὶν ἀκόμα καταλάβουν ὁ Μιμάτσος καὶ ὁ
Τζώρτζης πὺς τὴν εἶχαν πᾶθῃ τὴ «συφορὰ» ποὺ
φοβοῦνταν τόσο κειρό, — γιὰ τὴ Νανόττα εἶχε πάντα
τὸ ἴδιο ὄρος, ἐκεῖνο ποὺ εἶχε καὶ πρῶτα, ἀνὰ γύριζε
στὸ καλὸδι ἀνεγγίχτη, — ἦλθε καὶ μέρα ποὺ τὴν ἔχα-
σαν δρότελα. Ἐφαζέσαν παντοῦ, μὰ δὲν τὴν βρήκαν
πυθεναί. Τὴ φώναζαν σὰ δαιμονισμένοι, ξελαρυγγιά-
στηκαν νὰ τὴ φωνάζουν ὧρες, μὰ δὲν ἔλαβαν ἀπό-
κριση παρ' ἀπὸ τὸν Ἀντίλαλο τὸν ἀναγελαστή. Ἀρ-
χισαν τέλος νὰ ρωτοῦν καὶ κάποιος τοὺς εἶπε, πὺς
εἶδε τὴ Νανόττα νὰ κατεβίβη εἰς τὴν χώρα μὲ μιὰ γρηά,
Ποιὸς ξέρει ποιά μεστρά τὴ μυρίστηκε καὶ τὴν κατά-
φερε νὰ τὴν πάρῃ μαζὶ τῆς, σὲ κανένα καλιόσπιτο
τοῦ Ἁγίου Ἀγνάντιου, γιὰ νὰ τὴ σκπουνίσῃ λιγάκι
καὶ νὰ τὴν ἐμπορευθῇ.

— Καλὰ τὸλεγα γῶ! εἶπε χτυπώντας τὸ κεφάλι
τοῦ ἔρμου ὁ Μιμάτσος. Ἐρτοῦνη, γιέ μου, εἶχε τὸ
διάλολο μέσα τῆς καὶ ὁ διάλολος τὴν πήρε καὶ τὴ
σῆκωσε.

— Τράδεκ τα ἴωρα! ἀποκρίθηκε ὁ Τζώρτζης. Δὲ
σοῦ εἶπα πὺς ἐγὼ δὲ δίνω λεφτὸ σακκισμένο;

Κ' οἱ φτωχοὶ φύλακες ἀπόμειναν νὰ φυλάνε τίς
τετράποδες μόνο γίδες τους. Τὴν ἄλλη, μὲ τὰ δυὸ
πόδια τὰ ξιπόλυτα, καὶ μὲ τὸ φουστάνι τὸ ξεθηλυ-
κωμένο, τὴν ἔχασαν «ἀπὸ κακὴ φύλαξη» ποὺ λέει
κι' λόγος. Οὔτε ποὺ μποροῦσαν οἱ κακόμενοι νὰ τὴ
φυλάξουν καλλίτερα, μιὰ κ' εἶχε «τὸ διάλολο μέσα
τῆς». Τέτοιος «διάλολος» ξεσηκώνει καμμιά φορὰ καὶ
κορίτσι ποὺ δὲν ἀναστήθησαν σὺν τὴ Νανόττα, χωρὶς
μάννα, σὲ καλὸδι γιδάδων, καὶ ποὺ οἱ δικοὶ τους τά-
χαν σὺν κάτι καλλίτερ' ἀπὸ γίδες μὲ δυὸ πόδια
καὶ μὲ φουστάνι...

Ὡς τόσο, οἱ φτωχοὶ ἐκεῖνοι ἀκόμα περιμένουν κ'
ἐλπίζουν πὺς ἡ Νανόττα θὰ γυρίσῃ.

Καὶ πότε ὁ ἕνας, πότε ὁ ἄλλος, πότε κ' οἱ δυὸ

μαζὶ, ἐκεῖ ποὺ κάθονται ἤτυχοι, φαντάζονται
πὺς μπορεῖ νὰ γύρισε καὶ νὰ κί κρυμμένη, ἀπ' τὸ φόβο
τῆς, κάπου-καὶ στὰ ληροστάσια, καὶ δάξουν τὴν πα-
ληὰ φωνή:

— Μωρὴ Νανόττα, μωρὴ!... Ποῦ εἶσαι;... Ἐεεεε!
Νανόττα!...

Μὰ δὲν τοὺς ἀποκρίνεται, παρ' ὅ Ἀντίλαλος ὁ
ἀναγελαστής.

(1912—1916)

ΓΡ. ΞΕΝΟΜΟΙΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΣΙΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Γραμμὴ Πειραιῶς — Ἀλεξανδρείας

Μόλις ἐκ τῶν ἀγγλικῶν ναυτιλιῶν παραληφθὲν θαλα-
μηγὸν «ΣΥΡΙΑ» ταχύτητος 15 μιλίων, ἀμνήτου πολυτε-
λείας καὶ ἀνέσεως ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (παραλία Τρούμ-
πας) ἑκαστὸν ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 3 μ. μ. κατ' εὐθείαν δι'
Ἀλεξανδρείαν.

Γραμμὴ Πειραιῶς-Θεσσαλονίκης-Καβάλλας

Γραμμὴ Πειραιῶς-Κωνσταντινῶν

Τὸ μὲ διπλοῦς ἑλικας καὶ μηχανὰς ἀρθᾶστου ταχύτητος,
πὺλυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιοι «ΕΙΣΙΗ-
ΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παραλία Τρούμπας)

Ἐκαστὴν ΤΕΤΑΡΤΗΝ, ὥρα 10.30 μ. μ. διὰ Σύρον
Ἄνδρον, Κόρθιον καὶ Τήνον.

Ἐκαστὴν ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ, ὥρα 9 μ. μ. κατ' εὐθείαν
διὰ Θεσσαλονικίην — Καβάλλαν.

Διὰ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον:

Ἐν Ἀθήναις. Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως, ὁδὸς Ἀπελλοῦ
ἀριθ. 1 καὶ εἰς τὰ πρακτορεῖα ταξιδιῶν κ. κ. Θωμά
Κοῦκ καὶ Υἱοῦ, Ἀδελφῶν Γκιόλιμαν καὶ Σ. Σωτηρίου
(Πλατεία Συντάγματος) καὶ Ἰωάν Ρέντα (παρὰ τὸν ἡλεκ-
τρικὸν σταθμὸν Ὀμονοίας).

Ἐν Πειραιεῖ. Γεν. Πρακτορεῖον, ὁδὸς Φίλωνος, 44. ἴσπ
σθεν ἁγίας Τριάδος).

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Μ. Π. Σαλβάγον ὁδὸς Ἀντωνιάδου.

(Ἐκ τοῦ Πρακτορείου)

ΛΑ-Ι-ΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΡΩΣΣΙΚΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ

Δάνειον 5 1)2 0)0

Τιμὴ ἐκδόσεως:

ΡΟΥΒΛΙΑ 95 δι' ὄνομ. κεφάλ. ΡΟΥΒΛΙΩΝ 100

Ἐξοφλητέον ἐντὸς 10 ἐτῶν,

ἀπηλλαγμένον παντὸς φόρου.

Σημερινὴ τιμὴ Ρουβλίου κάτω τῶν Δρ. 1.70

Τιμὴ εἰς ὀμνολὰς περιστάσεις 2.68

Ἐγγραφαὶ παρὰ τὴ ΛΑ-Ι-ΚΗ ΤΡΑΠΕΖΗ

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ καὶ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

καὶ παρὰ τοῖς Ἀνταποκριταῖς αὐτῆς ἐν ταῖς

Ἐπαρχίαις